

gen, unternehmen (vgl. र्भू mit घ्रा): व्रतम् TS. 1, 6, 7, 2. 10. 3. अर्ध्वर्चम् 2, 5, 7, 4. — 4) Jmd gewinnen: एवं सामभिरालब्धः (= उक्तः oder कृदि स्पृष्टः Comm.) BHĀG. P. 10, 57, 40. — 5) erlangen, theilhaftig werden: न चैवालम्भे त्राणामभिवन्ता वलीयता MBH. 4, 701. कात्तिम् MBH. 15. तस्य विश्रम्भमालम्भ्य KĀM. NĪTIS. 9, 63. — 6) आलम्भे RĀGA-TAR. 2, 112 fehlerhaft für आलम्भ्ये. — Vgl. आलम्भ्यि fgg. und आलम्भ fgg. — caus. 1) आलम्भयति anfassen —, berühren lassen KAUC. 52. 58. 72. KĀTJ. ÇR. 7, 5, 3, 8, 15. — 2) beginnen lassen: व्रतम् TBr. 2, 2, 2. — desid. आलिप्सते Schol. zu P. 7, 4, 54. 8, 4, 55. 1) berühren wollen KĀTJ. ÇR. 8, 2, 7. — 2) anbinden — d. h. schlachten wollen ÇAT. Br. 6, 2, 1, 5. 7, 5, 2, 4.

— घ्र्वा 1) (von hinten) erfassen, in die Hand nehmen, berühren: र्घ्र्मीन् RV. 10, 130, 7. अंसम् Gobh. 2, 10, 26. KAUC. 69. 80. MBH. 5, 1195. HARIV. 8207. — 2) sich halten an: सत्यम् ÇAT. Br. 9, 5, 1, 13. — Vgl. घ्र्वालम्भन.

— उपा 1) berühren ÇAT. Br. 1, 9, 2, 21. — 2) hinzu binden d. i. — schlachten; 5. उपालम्भ्य. — 3) tadeln, Vorwürfe machen; mit acc. der Person KĀND. Up. 2, 22, 3. 4. Nir. 1, 14. MBH. 1, 4330. 2, 1337. 3, 16832. 4, 485. 659. 675. 7, 2536 (act.). R. GORR. 2, 61, 27. 116, 11. MRĀĪH. 83, 14. fg. 91, 20. RAGH. 7, 41. KUMĀRAS. 5, 58. ÇĀK. 59, 15. 85, 7. ad 54. VIKR. 63, 12. Spr. 3670. ÇĪC. 9, 60. KATHĀS. 17, 32. 64, 12. 18. BHĀG. P. 5, 8, 19. 7, 4, 45. PRAB. 103, 19. BHĀṬṬ. 3, 30. 6, 125. — 4) उपाल्प fehlerhaft für उपलप MBH. 7, 3070. ÇĀK. Ch. 14, 13. BHĀG. P. 5, 10, 1. Verz. d. Oxf. H. 264, a, 29. an den drei ersten Stellen hat die v. l. das Richtige. — Vgl. उपालम्भ्य fgg. — caus. Jmd tadeln, Jmd Vorwürfe machen PAÑĀT. 134, 24.

— प्रत्या von der anderen Seite her fassen: अङ्गुष्ठेन ÂÇV. ÇR. 1, 7, 5. पराश्रमावृत्तं संपिष्यादप्रत्यालम्भमानम् ohne dass er seiner Seite fassen —, sich zur Wehr setzen kann ÇAT. Br. 1, 6, 2, 33.

— समा 1) anfassen, berühren: उत्तरामुत्तरां शाखां समालम्भं रेकेत् ÇAT. Br. 9, 3, 2, 6. JĀĀN. 3, 13. पाणिना MBH. 4, 1421. R. 1, 29, 25. 41, 23. R. GORR. 1, 13, 33. 30, 24. 2, 86, 9. — 2) salben R. 2, 25, 35. प्राणान् d. i. Mund und Nase Suçr. 1, 16, 12. MRĀĪH. 47, 23. KATHĀS. 37, 13. 15. 99, 10. NAIŠH. 22, 56. BHĀṬṬ. 14, 92. समालम्भ्य = विच्छिन्न TRIK. 3, 3, 262. H. an. 3, 416. MRD. n. 132. — Vgl. समालम्भ fgg.

— उद् MRĀĪH. ed. Calc. 342, 17. fg., wo aber mit der neueren Ausg. मे व्यस्यो लम्भ्यं st. च यस्यो लम्भ्यं zu lesen ist.

— उप 1) erwischen, habhaft werden, finden, bekommen, erhalten, wiedererlangen, theilhaftig werden (pass. zu Theil werden) KĀTJ. ÇR. 25, 9, 2. 12, 25. R. 3, 46, 14. MBH. 1, 1046 (act.). 1853. 3, 2597. R. 3, 74, 29. उपलब्धं हि मित्रं मे 4, 9, 101. 40, 71. VIKR. 63, 19. DAÇAK. 73, 10. 80, 17. नावमिव मामुपलम्भ्य 88, 5. 6. SADDH. P. 4, 14, a. गर्भानुपलम्भेभिर् empfingen R. 1, 15, 25 (23 GORR.). M. 11, 17. MBH. 13, 307. नालम्भ्यं चोपलम्भ्येत नृणाम् 7601. 14, 448. HARIV. 6307 (दुर्गकर्माणि संस्कारानुपकल्प्य die neuere Ausg.). अनर्थम् R. 3, 42, 47. अन्यतमं रसमुपलम्भते nimmt einen Geschmack an Suçr. 1, 169, 11. MRĀĪH. 1, 16. RAGH. 8, 81. 10, 2. 18, 21. RĀGA-TAR. 5, 297. BHĀG. P. 4, 16, 34. 3, 16, 6. 33, 37. 5, 2, 15. 3, 4. ग्रहलम्भ्य HARIV. 607. स्मृतिम् MBH. 1, 3994. ÇĀK. 108, 7. Verz. d. Oxf. H. 31, b, 35. संज्ञाम् MBH. 1, 216. R. 2, 62, 3. 3, 25, 9. सुखम् Spr. 3322. 4073. KUMĀRAS. 4, 42. शात्तिम् MBH. 1, 6526. 16, 276. निर्वृतिम् RĀGA-TAR. 1, 65. स्वेषु

दोषेषु रतिम् R. 5, 22, 30. VIKR. 67, 4. निद्राम् 29. बालस्पर्शम् ÇĀK. 103, 19. — 2) wahrnehmen: प्रत्यक्षतः P. 6, 3, 80, Sch. साक्षादनुपलम्भ्यमानावपि-पिशाचौ कपोतवाताभ्यामनुमीयेते ebend. अग्निरातोपदेशात्प्रतीयेते ऽत्रा-ग्निरिति । प्रत्यासीदता धूमदर्शनेनानुमीयेते । प्रत्यासन्नेन च प्रत्यक्षत उप-लम्भ्यते Comm. zu NĀJAS. 1, 1, 3. ĀIM. 1, 1, 9. TATTVAS. 18. NĪLAK. 157. KUMĀRILA bei MÜLLER, SL. 310. ÇĀK. zu BRH. ÂR. Up. S. 27. 300. Verz. d. Oxf. H. 236, b, 8. 264, a, 29 (उपाल्प^o fälschlich gedruckt). BUĀSHĀP. 61. GAUDĀP. zu SĀÑKĪJAK. 6. Schol. zu KAP. 1, 109. 114. 157. SARVADARÇANAS. 7, 13. 21. 21, 19. तमालश्यामलत्वेनोपलम्भ्यमानं तमः wahrgenommen wer- dend als 110, 17. 144, 4. MBH. 1, 8276. नलं च कृतसर्वस्वमुपलम्भ्य 3, 2274. 2396. 4, 771. 7, 3070 (उपलम्भ्यति ed. Bomb.). HARIV. 11393. R. 2, 63, 13. 3, 60, 13. 5, 14, 59. 51, 15. नोपलम्भे तदात्मानम् 7, 88, 12. VIKR. 57, 11. न सुखं दुःखमेवास्ति यस्मात्तदुपलम्भ्यते Spr. 1491. 3328. BUĀG. P. 1, 8, 8. 9. 9. 16, 19. 2, 7, 12. 10, 9. 3, 17, 27. 20, 31. 27, 10. 28, 36. 4, 6, 40. 28, 46. 29. 64. 5, 2, 3. 3, 7. 9, 18. 10, 1 (उपलब्धः ed. Bomb.). 13, 6. 24, 3. 20. 7, 9, 34. 9, 14, 40. MĀRK. P. 37, 34. SĀH. D. 10, 3. PAÑĀT. 33, 3. KĀC. zu P. 1, 2. 54. KULL. zu M. 8, 69. Schol. zu ÇĀK. 13, 12. — 3) erfahren, in Erfah- rung bringen, kennen lernen, erkennen, sich Gewissheit verschaffen über M. 7, 57. MBH. 2, 2615. 4, 898. HARIV. 4609. R. 1, 68, 11. 3, 34, 17. 39, 2. 60, 14. 4, 47, 17. 58, 11. 39. 5, 1, 82. 38, 17. 71, 4. 7, 33, 23. RAGH. 12, 60. ÇĀK. 11, 16. MĀLAV. 44, 3. 41. 64. VARĀH. BRH. 2, 3. KATHĀS. 33, 93. 63, 225. 73, 357. RĀGA-TAR. 3, 500. 4, 430. BHĀG. P. 4, 6, 3. 5, 1, 9. DAÇAK. 59, 5. 69, 10. PAÑĀT. 172, 21. BHĀṬṬ. 3, 27. अनुपलम्भ्यात्मानमनुविद्य क्कĀND. Up. 8, 8, 4. KĀTHOP. 6, 12. fg. MAITRĪJUP. 4, 4. 6, 8. erkennen, einsehen, wissen MBH. 2, 709. मनसो दुःखमूलं तु स्नेह इत्युपलम्भ्यते 3, 73. सव्यद-न्तिपार्यत्र विशेषो नोपलम्भ्यते Spr. 3220. चतुर्थं नोपलम्भ्यते kennt man nicht 871. 3067. KATHĀS. 6, 128. विनाशस्तव रामेण संपुगे नोपलम्भ्यते so v. a. ist unbegreiflich R. 6, 93, 7. — 4) pass. mit act. Bedeutung: नोप-लम्भ्यति मूलात्मा प्रत्यक्षं ब्रह्म शाश्वतम् nimmt wahr HARIV. 11600 (मूला-नां die neuere Ausg., also hier wirkliches pass.). स हि स्थानानि सर्वा-णि कात्स्न्येन कपिपुंगवः । नरमासाशिनो लोके नैपुण्येनोपलम्भ्यते || kennt R. 3, 73, 70. — 5) उपलब्ध R. 2, 40, 45 fehlerhaft für उपा^o getadelt. wie die ed. Bomb. liest. — Vgl. उपलब्धव्य fgg., उपलम्भ्य fgg. — caus. 1) bewirken, dass Jmd etwas erhält, zukommen lassen: बुभुक्षे च श्रियं स्वृद्धां द्वित्रद्वोपलम्भिताम् BHĀG. P. 8, 15, 36. — 2) Jmd Etwas erfah- ren —, erkennen lassen P. 4, 4, 52, VĀrt. 2, Schol. — 3) bewirken, dass Jmd oder Etwas erkannt wird, erkennbar machen BUĀG. P. 4, 1, 25. — desid. etwa eingreifen wollen in: अन्नापीं गुणमुपलम्भ्यमानाः AV. 6. 118, 1, wo die Lesart zweifelhaft ist; die Hd Schr. scheinen गतुम् oder गत्रम् zu schreiben, während TBr. 3, 7, 12, 3 वृषमुपलम्भ्यमानाः gelesen wird. — Vgl. उपलम्भ्या fgg.

— प्रत्युप wiedererlangen, wiederbekommen VIKR. 133. BHĀG. P. 5, 20. 35. 8, 11, 1.

— समुप 1) erlangen, bekommen MBH. 9, 2086. R. 5, 24, 9. 7, 88, 23 (act.). — 2) erfahren, kennen lernen VARĀH. BRH. S. 88, 10.

— परि erlangen, bekommen Verz. d. Oxf. H. 248, b, 6.

— प्र, प्रालम्भि, प्रलम्भम् P. 7, 1, 69, Sch. Vop. 24, 7. 1) ergreifen. packen, sich Jmds bemestern MBH. 3, 1551. काममन्युभ्यां प्रलब्धः 4320.